

F. t. l. vedr. retsplejeloven m.v.

tige. 2 var forud for udnævnelsen advokater. I Vestre Landsret var der pr. 1. april 1996 ansat 32 dommere. Heraf havde 14 tidligere gjort tjeneste i Justitsministeriet, og 15 havde forinden udnævnelsen til landsdommer været ansat som dommerfuldmægtig/retsassessor, mens resten kom fra anden juridisk virksomhed (2 advokater og 1 universitetslærer).

Pr. 1. april 1996 bestod Højesteret af 17 dommere, hvoraf 12 ved deres udnævnelse var landsdommere. Af de øvrige var en departementschef, en afdelingschef, en professor, en advokat og en rigsadvokat. 14 dommere havde tidligere gjort tjeneste i Justitsministeriet.

Om kønsfordelingen blandt dommere fremgår det, at ca. 1/4 af byretsdommerne og ca. 1/5 af landsdommerne pr. 1. april 1996 var kvinder. Af Højesterets pr. 1. april 1996 17 dommere var 2 kvinder. Blandt de øvrige jurister, som er ansat ved domstolene, er ca. 1/2 af retsassessorerne og ca. 2/3 af dommerfuldmægtigene kvinder.

Der henvises i øvrigt til Domstolsudvalgets statistik vedrørende dommers baggrund m.v. i bilag 15 til betænkningen.

2.2. Domstolsudvalgets overvejelser

2.2.1. Målsætningen for den fremtidige dommerrekruttering

Der er i Domstolsudvalget enighed om, at det vil være ønskeligt, om den fremtidige dommerrekruttering bliver bredere, end det hidtil har været tilfældet, således at erfaringsgrundlaget på samtlige niveauer i domstolssystemet gøres mere alsidigt og bredt.

Et flertal i udvalget (12 medlemmer) udtaler i den forbindelse, at der igennem årene har været udfoldet bestræbelser fra præsidenterne i Højesteret, landsretterne og Københavns Byret for at rekruttere dommere med en anden karrieremæssig baggrund end fra domstolene selv eller fra Justitsministeriet, men disse bestræbelser har ikke ført til væsentlige ændringer i rekrutteringsmønstret.

Flertallet bemærker videre, at domstolene med den skete rekruttering ikke i fuldt omfang har kunnet drage nytte af det dommerpotentiale, der er blandt jurister i Danmark. Målsætningen bør derfor være, at erfaringsgrundlaget på samtlige niveauer i domstolssystemet gøres mere alsidigt og bredt.

Efter flertallets opfattelse bør målsætningen om et alsidigt og bredt erfaringsgrundlag hos dommerne søges opnået ved i højere grad end hidtil til domstolene at knytte personer med indsigt og erfaringer fra forskellige juridiske felter, herunder personer med forskellig tilgang til juridiske problemers løsning, således at dommerkorpset sammensættes bredt. Det er

flertallets opfattelse og forudsætning, at dette vil kunne ske uden slækkelse af de krav til de juridiske kvalifikationer, som man hidtil har håndhævet ved udnævnelse af dommere.

Flertallet udtaler, at et dommerkorps sammensat af dommere med forskellig uddannelsesmæssig og erfaringsmæssig baggrund i særdeleshed vil være værdifuldt i landsretterne og Højesteret, hvor arbejdsformen er kollegial. Her vil brydninger mellem synspunkter blandt dommere med forskellig erhvervmæssig baggrund kunne bidrage positivt til hele retsvæsenets udvikling.

Flertallet finder endvidere, at en bredere rekruttering også i byretter med flere dommere og ved enedommerembeder vil være værdifuld og bringe nye momenter ind.

Målsætningen om et alsidigt og bredt erfaringsgrundlag i dommerkorpset bør efter flertallets opfattelse også give sig udslag i, at det ved besættelsen af dommerstillinger tillægges vægt, at den enkelte dommer har et bredt erfaringsgrundlag, dvs. gennem forskellige ansættelser har opnået viden på flere felter eller inden for en enkelt sektor har fungeret i forskellige arbejdsområde. Dette indebærer, at det må betragtes som et kvalificerende moment for den enkelte ansøger, hvis han eller hun kan henvise til en sådan bredde i sin hidtidige karriere. På den anden side kan en ansøger med en snævrere karriere have kvalifikationer, der gør den pågældende bedre egnet end ansøgere med en bredere karriere. Bredden i karrieren kan med andre ord efter flertallets opfattelse ikke opstilles som et isoleret eller absolut mål.

Et mindretal i udvalget (3 medlemmer) tilslutter sig ønsket om en bredere rekruttering, men udtaler sig i øvrigt kritisk over for den måde, hvor på den hidtidige rekruttering er sket. Mindretallet udtaler endvidere, at det med henblik på at sikre den ansatte dommer uafhængighed ikke bør være et fast eller fremtrædende rekrutteringsmønster, at dommere i Københavns Byret ansættes i landsretten, særligt Østre Landsret, eller at Højesterets dommere i så høj grad rekrutteres fra landsretterne.

Et andet mindretal (1 medlem) tilslutter sig ligeledes ønsket om en bredere rekruttering, men finder i øvrigt, at den kritik af dommernes muligt manglende uafhængighed, der bl.a. rejses af det andet mindretal, kun i meget begrænset omfang har været rettet mod de dommere, der har haft deres karriere ved domstolene.

Om flertallets og mindretallenes udtalelser henvises i øvrigt til betænkningen side 176 ff.